

Verzonden per e-mail: gemeente@oisterwijk.nl; kim.brobbel@oisterwijk.nl

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oisterwijk
Postbus 10101
5060 GA OISTERWIJK

Oisterwijk, 12 april 2022

Betreft: Ongevraagd advies aan het college van B&W met betrekking tot het jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Oisterwijk.

Inleiding

Gezien de problematiek rondom kinderen, jeugd en jongeren en het belang van het jeugd- en jongerenwerk acht de Adviesraad Sociaal Domein het nodig dit ongevraagde advies uit te brengen.

'Jeugd' krijgt in veel opzichten de aandacht van pers, publiek en overheid. Het gaat dikwijls om individuele problemen in een niet zelden achterblijvend aanbod van jeugdzorg. Problemen die in de Corona-pandemie nog zijn toegenomen, terwijl het aanbod van curatieve jeugdzorg gekweld wordt door bezuinigingen c.q. bezuinigingsvoornemens. (Zie reactie VNG op VWS in Skopr 11 april 2022.)

Overlast door jongeren en ook een veelal ongezonde leefstijl (overgewicht, drugs- en alcoholgebruik etc.) baren zorgen.

Het verminderen van risicofactoren en, nog veel belangrijker, het versterken van positieve ontwikkelingsfactoren (sport, cultuur, ontmoeting, talentontwikkeling etc.) behoort tot het werkgebied van R-Newt.

Het kwalitatief en kwantitatief versterken van de invloed van R-Newt helpt om de schier niet te stuiten toestroom van kinderen en jongeren naar de dure jeugdzorg te verminderen.

Jeugd- en jongerenwerk bevordert de positieve ontwikkeling van kinderen en jeugdigen en helpt om de ongewenste en toegenomen doorverwijzing naar zorg in tweede lijn in te dammen.

De Adviesraad Sociaal Domein Oisterwijk (ASD) brengt, op basis van opgedane ervaringen in de sector kinderen, jeugd en jongeren (-zorg) en gelet op geconstateerde verbetermogelijkheden op dit beleidsterrein, enkele, ongevraagde, adviezen aan u uit.

Het werk in deze sector is uitgebreid en kent veel soorten activiteiten. De Adviesraad richt zich in dit advies echter op de, volgens de raad op dit moment belangrijkste vier thema's, te weten:

- I. Preventie
- II. POH Jeugd
- III. Ontmoetingsruimte voor jeugd en jongeren
- IV. Participatie van jeugd en jongeren

In het volgende gaan we daar dieper op in.

I Preventie

Inzet op preventie voorkomt uitvallen en verder afglijden en bevordert deelname aan de maatschappij.

Bron: Skipr, 2 maart 2022:

“Ondanks de enorme inzet van alle betrokkenen – van hulpverleners tot gemeenten – komen jongeren nog te vaak in crisissituaties terecht”, aldus de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De zorgautoriteit maakt zich met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Kinderombudsman, Nationale ombudsman en Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) grote zorgen over de complexe jeugdzorg.

Naast een betere infrastructuur en eerlijk dekkende tarieven is preventie belangrijk. De druk op de jeugdhulp zal hoog blijven als er niets wordt gedaan aan de toestroom. Daarom moet er meer worden gedaan om problemen te voorkomen of te voorkomen dat problemen verergeren.

Wanneer bijvoorbeeld financiële problemen eerder waren weggenomen, was in sommige gevallen jeugdhulp niet nodig geweest.”

In de nota “Goed voor elkaar” 2016 schrijft de gemeente dat zij “...subsidies meer inzetten op preventie en concrete resultaten/innovaties”. Als we terugkijken op de afgelopen zeven jaar, dan zien wij dat op een aantal terreinen gewerkt is aan preventie. Een goed voorbeeld hiervan is de inzet van de schakelfunctionaris (schoolmaatschappelijk werk) binnen de kinderopvang en het basisonderwijs. Hiermee is een zorgstructuur neergezet op basisscholen en kinderopvangvoorzieningen. De schakelfunctionaris fungeert als spin in het web en ondersteunt ouders, leerkrachten en kinderen bij hun vragen.

Verder is er sinds medio 2021 een nieuwe Lokale Educatieve Agenda (LEA) waar wij overigens niet over geïnformeerd zijn. Hierin zou een betere verbinding gelegd worden met de basisstructuur.

In het verlengde van bovenstaande willen wij bij u als gemeente aan dringen om de inzet van menskracht en middelen nog nadrukkelijker uit te breiden naar preventie en vroegtijdige onderkenning (VTO).

Er worden vier niveaus van preventie onderscheiden:

Universele preventie, deze is gericht op de gehele bevolking of een deel daarvan, bijvoorbeeld jeugd. Het gaat bijvoorbeeld om algemene voorlichting over alcohol en drugs. Deze preventie (b)lijkt het minste effect te sorteren.

Geselecteerde preventie, deze is gericht op risicogroepen. Bijvoorbeeld jeugd in achterstandswijken of voortijdige schoolverlaters. Een nadeel is het mogelijke risico van stigmatisering.

Geïndiceerde preventie, deze is gericht op kinderen/jongeren met beginnende klachten of gedragsproblemen. Hier is effect het duidelijkste waarneembaar. Het heet ook wel VTO.

Zorggerelateerde preventie. Hier is het probleem volop aanwezig. Getracht wordt om complicaties te voorkomen en kwaliteit van leven te verbeteren. Dit is eigenlijk samenspel met curatie.

Nulmeting en terugkoppeling

Preventie en VTO kent op twee gebieden een paradox.

Op de eerste plaats worden er duidelijk zichtbare kosten gemaakt voor preventie terwijl de opbrengst niet duidelijk is. Het is immers niet duidelijk ‘wat er voorkomen is’. In de (politieke) besluitvorming ligt hierdoor bezuinigen c.q. rem op uitgaven op preventie voor de hand. Het is daarom van belang om nulmetingen uit te voeren vóór de start van preventietrajecten

gericht op de verschijnselen/problemen die geacht worden te voorkomen dan wel z.s.m. op te sporen. Follow-up-metingen op dezelfde thema's vormen een legitimering voor de uitgaven en motiveren alle betrokken partijen in de aanpak.

De tweede paradox, die hiermee samenhangt, betreft het verschil tussen samenleving en individu. Door de metingen kan op het niveau van de samenleving vastgesteld worden of en in welke mate preventie en VTO-effect sorteren. Voor het individu geldt dat niet. Als iemand géén probleemgedrag of aandoening ontwikkelt, is niet duidelijk of dat komt door aanleg, preventieve maatregelen of 'gewoon geluk'. De motivatie voor personen en gezinnen om mee te werken aan preventieve maatregelen zal daarom kwetsbaar zijn. Er is voor individuen geen directe beloning voor preventie. Voor VTO ligt het iets gemakkelijker. Hier kan wel worden aannemelijk gemaakt dat de maatregelen erger hebben voorkomen. Om burgers te blijven motiveren is periodieke terugkoppeling van de resultaten nodig.

Wij adviseren uw gemeente om:

- 1.1 Te komen tot een -9 maanden beleid tot aan de basisschool. Hierbij worden niet alleen de geijkte organisaties betrokken zoals de consultatiebureaus van de GGD en de gynaecologen) maar ook andere organisaties die op dit terrein werkzaam zijn in Oisterwijk. Te denken valt aan praktijken voor prenatale zorg, kraamzorg, verloskundige zorg, zwangerschapsvoorlichting en zwangerschapsyoga. In deze sector zien professionals dikwijls als eersten ernstige risicofactoren.
- 1.2 In nauwer contact te treden met sportverenigingen omdat dit veelal vindplaatsen zijn van (aankomende) problemen met kinderen en jongeren. Wij adviseren u om actief hiermee aan de slag te gaan bv. door informatieavonden te organiseren samen met o.a. R-Newt, schakelfunctionarissen en andere organisaties in Oisterwijk die hier een bijdrage aan kunnen leveren. Teneinde sportbegeleiders in verenigingen alert te maken op signalen en hun tools te geven wat ze hiermee kunnen doen.
- 1.3 Een derde advies betreft het bestaande lokaal preventieakkoord voor de aanpak van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Wij adviseren u dit akkoord conform de opzet van het VNG-programma "Een goed leven in Nederland", voor 2023 uit te breiden met de thema's -1-0 en 0-2-jarigen, armoede en (vecht-)scheidingen.
- 1.4 Wij adviseren om op het tweede en derde niveau (geselecteerde en geïndiceerde preventie) te beginnen, omdat hier de effecten het meest duidelijk zijn en daarom ook de motivatie bij de doelgroep en bij beslissers. Vanuit deze ervaringen kan opgeschaald worden naar universele preventie en dan gericht op de effectief gebleken maatregelen. Met de curatieve jeugdzorg wordt gevraagd om de zorggerelateerde preventie op zich te nemen (voor zover dat niet al gebeurt). Het uitbreiden en versterken van het jeugd- en jongerenwerk levert een belangrijke bijdrage aan de noodzakelijke preventie.

II POH-JEUGD

In Oisterwijk bestaat sinds enige tijd de POH-jeugd niet meer. Deze praktijkondersteuner voor huisartsen is een ontlasting voor huisartsen. Daardoor is er bij de POH meer tijd voor patiënten/cliënten die meer aandacht nodig hebben voor diagnose en behandeling, zoals kinderen en jongeren met medisch-pedagogische problemen (rugzakjes).

Het aantal kinderen met een rugzakje stijgt verontrustend. In het speciaal onderwijs gaat het sinds 2003 om een stijging van 67.000 naar 117.000 en in het regulier onderwijs met extra steun van 11.000 naar 39.000. In totaal is er een stijging van 76.000 naar 156.000. De

aantallen zijn in werkelijkheid veel groter, omdat de kinderen die geen extra hulp ontvangen in het onderwijs hierbuiten vallen.

Kinderen met complexe problemen worden niet goed of te laat geholpen (Bron: Skipr, 2 maart 2022).

De POH kan in deze gevallen goed van dienst zijn. Dat is ook bij jeugdwerkers en scholen in Oisterwijk gebleken. In de periode dat er een POH was (in samenwerking met Loket Wegwijs Oisterwijk) was de route korter en de hulp werd sneller geboden.

Eenzijds wil de ASD waarschuwen voor (over-)medicalisering. Veel gedragsproblemen van kinderen en jongeren zijn behalve medisch vooral opvoedkundig van aard. Medicatie (zoals Ritalin) heeft een rustgevendende werking op korte termijn (waardoor kinderen meer schoolgeschikt zijn) en structuur bieden kost veel moeite aan leraren en ouders. Na de werking van zo'n geneesmiddel is er een terugslag van stuiterend gedrag te zien.

Aan de andere kant zijn er onmiskenbaar kinderen en jongeren met ernstige problemen voor wie de weg naar geschikte zorg uitblijft of te lang duurt. In deze situaties kan een POH uitkomst bieden: zij heeft meer tijd voor cliënten en heeft verbinding met de doorverwijskracht van huisartsen.

De kosten van de POH-jeugd worden over het algemeen verdeeld over de zorgverzekeraars en de gemeente.

Aanpak

- A. Samenwerking tussen de betreffende disciplines (welzijn, school, maatschappelijk werk, pedagogen en huisartsen) is nodig. (VNG 17 september 2018).

De huisarts is in dit traject noodzakelijk. De bereikbaarheid van en de samenwerking met huisartsen laat in Oisterwijk veel te wensen over. De POH kan door de laagdrempeligheid in samenwerking met Loket Wegwijs een brugfunctie vervullen omdat zij als verlengstuk van de huisartsen gezien wordt.

- B. De POH biedt eerder hulp, verricht een goede triage en zorgt voor een goede doorverwijzing aldus onderzoek van het Centraal Plan Bureau (L. Benda, M. Diepstraten, R. van Eijkel, M. Remmerswaal, december 2020).

Hierdoor is de wachttijd korter en wordt onnodig dure zorg vermeden. Kinderen en jeugdigen krijgen sneller meer geschikte zorg.

Het aantal (met name dure) verwijzingen neemt door POH's af. Er is niet overal bewijslast hiervoor. Maar in Pijnacker/Nootdorp bijvoorbeeld werd er door de komst van de POH's 25% minder doorverwezen naar de GGZ-jeugd. De besparing is geschat op 2,5 á 6,9 ton (Binnenlands Bestuur, Y Koster, mei 2020).

Van de cliënten/patiënten die bij de POH komen wordt 40% geholpen zonder doorverwijzing.

Wij adviseren uw gemeente om:

- 2.1 Op korte termijn te komen tot de aanstelling van een (of meer) POH. Deze aanstelling kan alleen in overleg tussen huisartsen, verzekeraars en gemeente. Voor de huisartsen levert een POH verlichting van de werkdruk op. Wanneer er huisartsen zijn die niet willen meewerken, stellen wij voor om door te gaan met die huisartsen die wel willen meewerken.

2.2 De positionering van de POH te bespreken in overleg met huisartsen en Loket Wegwijs. Om (over-)medicalisering te voorkomen is multidisciplinair nodig. Het contact tussen de medewerkers van Loket Wegwijs en de POH dient dit als doel te hebben.

III ONTMOETINGSRUIMTE VOOR JEUGD EN JONGEREN

Jongeren zijn volop in ontwikkeling naar actief burgerschap en het vormen van een eigen identiteit. Ze worden daarbinnen gestut en gesteund door hun systeem en de socialisatiefiguren binnen die systemen. Waar jongeren te veel in eigen regie, zonder voldoende (bege-)leiding, opgroeien ontstaat vaak problematisch gedrag. Als we die trend omdraaien hebben jongeren een gezonde voedingsbodem nodig om te worden wie ze zijn. Een veilige plek waar je mag ontdekken wie je bent en wat je in huis hebt. Een tweede huiskamer waar je altijd terecht kunt en mag zijn wie je bent. De ondersteuning vanuit het jongerenwerk biedt hierbij de mogelijkheid om dit te doen in gekaderde vrijheid. Op deze wijze werkt R-Newt aan vrijwilligers van de toekomst en de sociale infrastructuur van Oisterwijk.

Een voorbeeld van problematisch gedrag bij jongeren:

Het begon heel onschuldig. Leerlingen (minderjarige jongens) werden door andere leerlingen uitgenodigd om een keertje mee te blowen met een groep die rondhing bij een middelbare school. Nadat de leerlingen een paar keer gratis mee geblowd hadden, sloeg de sfeer meer en meer om. Het gebeurde heel geraffineerd. De jongens werden eerst door middel van groepsdruk aangezet tot het (kleinschalig) runnen en/of dealen van drugs. Zodra ze dat hadden gedaan, liepen ze in de fuik. Ze werden onder druk gezet om door te gaan. Wanneer ze weigerden, dreigden de ouders hun ouders te bellen en hun te vertellen wat ze gedaan hadden. Daarnaast werd er ook fysiek geweld ingezet om angst in te boezemen.

Het bovenstaande is slechts een voorbeeld van wat binnen een gemeente op het gebied van jeugd en veiligheid kan spelen. Denk ook aan cybercrime (setting, sextortion, geldezels, pesten), ondermijning (jonge aanwas, geldezel) en mensenhandel/arbeidsuitbuiting (loverboys, seks slaaf). De politie registreerde in 2019 landelijk 18.000 minderjarige verdachten, 1000 (6,5 procent) meer dan in 2018. Minderjarigen zijn steeds vaker betrokken bij incidenten waarbij een wapen is gebruikt of werd aangetroffen door de politie. De cijfers van de politie bevestigen het beeld van toenemend wapengeweld en -bezit onder jongeren. Ook jongvolwassenen (18 tot en met 22 jaar) waren het afgelopen jaar veel vaker betrokken bij gewapende incidenten.

In de leeftijd van 15 tot 35 jaar gebruikt 35% XTC. In de leeftijd 12 tot 16 is dat 1,7% en bovendien gebruikt 7,8% lachgas.

De voorbeelden maken duidelijk dat begeleiding van jongeren noodzakelijk is en veel problematiek (en kosten) kan voorkomen.

Behoeftte van jongeren

De behoefte van jongeren is in het algemeen gericht op hun ontwikkeling en experimenteren maakt daar onderdeel van uit.

Naar een aanpak

Als ASD zijn wij overtuigd van de noodzaak van een integrale aanpak die uitgaat van praktijkgericht en domein-overstijgend werkt. Dit vraagt om een gezamenlijke strategie van bestuur en uitvoering, van gemeente zowel als van haar partners in het veld. Hiervoor is coördinatie een voorwaarde. Alleen dan komen we tot daadwerkelijke verandering en meer en

betere samenwerking tussen alle opvoeders: ouders, onderwijzers, jongerenwerkers, clubs, overheden, welzijn, zorg en handhaving.

Die overtuiging vinden wij terug in de visie van de LEA:

Kinderen en jongeren groeien op, ontwikkelen zich en leren in diverse levensdomeinen: het gezin, de buurt of wijk, de school, de kinderopvang, werk en vrijetijd. Deze levensdomeinen staan niet los van elkaar, maar maken integraal deel uit van het leven van kinderen en jongeren. Tal van betrokkenen (inclusief voorzieningen) zijn van invloed op dit leven. De missie beperkt zich dan ook niet tot de LEA-partners alleen, maar raakt de gehele gemeenschap, waarvan kinderen en jongeren deel uitmaken. Geen enkele organisatie of betrokkene kan in zijn eentje ontwikkelingskansen vergroten en kinderen en jongeren een veilige, perspectiefvolle, inclusieve en gelukkige plek laten vinden in de samenleving. Hiervoor is samenwerken, het bundelen van krachten en het leggen van slimme verbindingen essentieel. Kernpartners binnen de LEA zijn schoolbesturen, de voorschoolse voorzieningen, brede schoolcoördinatie en gemeente. Deze kernpartners zijn verenigd in respectievelijk de Adviesgroep LEA (ALEA) en Bestuurlijk overleg LEA (BLEA) om in gelijkwaardige verhoudingen tot gezamenlijke afspraken te komen over onderwerpen in het kader van kind en jeugd binnen de gemeente Oosterwijk, die allen aangaan en waarin partners elkaar kunnen versterken (het 'grijze gebied').

Ontmoeting en experimenteren

Voor de opgroeiende puber/adolescent is de peergroup dominant. In de afweging tussen normen van opvoeders en de peer wint de peergroup het.

Het vinden van de peergroup voor jongerenwerkers en omgekeerd is een conditio sine qua non. Voor jongeren tot ongeveer 12 jaar kan de Brede School een goede vindplaats zijn. Voorwaarde is dat het aanbod voor de kinderen aantrekkelijk is, op allerlei manieren (niet verdacht, niet betuttelend, experimenteermogelijkheden, voldoende open etc.)

De vindplaatsen voor 12-18 jarigen zijn divers: schoolpleinen, sportclubs, snackbars, kroegen, verlaten terreinen en panden, straathoeken.

De vindplaatsen thuis, school en clubs zijn repressief d.w.z. er zijn heersende normen en regels en de experimenteerruimte is sterk beperkt.

De vindplaatsen straat en kroeg bieden veel experimenteerruimte. Echter de normontwikkeling staat bij deze vindplaatsen stil.

Van groot belang, zeker voor onze complexe samenleving, is dat jongeren experimenteerruimte krijgen waarbij de ruimte groot is maar niet onbeperkt. De experimenten dienen te leiden tot normen en (wellicht nieuwe) regels onder leiding en stimulans van jongerenwerkers. De weg naar het jeugdwerk is niet voor iedereen even evident. Sommige kiezen ervoor om bewust op de straten te blijven hangen, andere hebben de weg (nog) niet gevonden naar de jeugdwerking op hun maat. Maar het jeugdwerk is overtuigd van zijn missie en wil er voor alle kinderen en jongeren zijn. Ook voor de rondhangende jeugd.

Tevens vindt men binnen het jeugdwerk dat rondhangen een fenomeen is en geen probleem en ook beseffen we dat rondhangen niet altijd een keuze is. Nog te weinig kinderen en jongeren vinden hun weg naar het jeugdwerk. Vaak is voor deze jongeren een extra zet nodig. Een stap hun richting uit. Het neemt niet weg dat de kinderen die moeilijkheden ondervinden, bepaalde noden en behoeftes hebben of op zoek zijn naar een zinvolle vrijetijdsbesteding. En het jeugdwerk is hier niet doof voor. Vanuit het vindplaatsgerichte werken in het jeugdwerk proberen we bruggen te slaan tussen het jeugdwerk en deze jongeren. De jeugdwerker trekt de straten op, bouwen vertrouwensbanden, luisteren naar de noden van deze kinderen

en jongeren en proberen hen door te verwijzen naar trefpunten en soms naar de hulpverlening.

Een plaats van samenkomst c.q. werkplaats is gericht op samen met elkaar omgaan, leren en werken van jeugdigen (12+) om hen en hun ouders zo goed mogelijk te ondersteunen en bij te dragen aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Het accent ligt op kwetsbare jongeren die nog onvoldoende worden bereikt. Het gaat om zo vroeg mogelijk hulp bij de juiste mensen in een vertrouwde omgeving.

Aanwezig zijn de 'peergroup' en de jongerenwerkers in een omgeving die zich leent voor experimenteren waarbij al doende normontwikkeling plaatsvindt, zodat de kans ongecontroleerde uitwassen nu of later verkleind wordt.

Situatie nu

Een dergelijke ruimte ontbreekt in heel Oisterwijk (de kernen Oisterwijk, Moergestel, Haaren en Heukelom). Er zijn locaties die zich zouden lenen voor een dergelijke voorziening zoals de Toyota-garage aan de Nijverheidsweg of een ruimte aan de Nicolaas van Eschstraat/Oude Haareneweg. Het benutten van deze of andere ruimtes stuit steeds op bezwaren. Vaak zijn dat brandweereisen of een eigenaar die niet vertrouwt op voldoende handhaving dan wel andere bezwaren ziet. Geef hierbij R-Newt met de jongeren de mogelijkheid en de taak om zo'n huisvesting zelf op te knappen. Voorbeelden zoals de crossbaan in Moergestel laten zien hoe met beperkte middelen en in samenwerking met de gemeente goede resultaten worden bereikt.

Wij adviseren uw gemeente om:

3.1 Dringend, op de kortst mogelijke termijn, een ontmoetingsruimte voor jongeren ter beschikking te stellen. De noodzaak hiertoe is zodanig groot dat de ASD adviseert om tegenliggende beheersregels zo ruim mogelijk te interpreteren en voorrang te geven aan de beschikbaarheid boven het beheer.

IV PARTICIPATIE VAN JEUGD EN JONGEREN

Beter beleid door participatie: jeugdparticipatie is meedoen. Meedoen en leren meedoen zijn belangrijk bij het opgroeien en opvoeden. Het is een manier om kinderen en jongeren steeds volwaardiger te laten participeren in allerlei vormen van samen leven, leren en werken.

Bij jeugdparticipatie gaat het er uiteindelijk om dat kinderen en jongeren actieve burgers in de samenleving worden, hun mening kunnen uiten en inspraak hebben. "Participatie is niet alleen belangrijk voor later, de jeugd is ook medeburger", stelde Micha de Winter, emeritus-hoogleraar pedagogiek. Het gaat juist om de eigen inbreng van kinderen en jongeren: van spelende kinderen tot tieners die hun sociale leven in de openbare ruimte zoeken. De 'definitie' van het NJI is: Jeugdparticipatie is betrokkenheid en inbreng van de jeugd bij zaken die hen aangaan, zoals onderwijs, opvang, vrijetijd, ruimtelijke ordening, jeugdzorg en overheidsbeleid. Wij onderschrijven die graag.

Voor de gemeente moet jeugdparticipatie

- een middel zijn om beleid te legitimeren en te verbeteren.
- een middel zijn om vraaggericht werken te versterken.

Jeugdparticipatie wordt pas betekenisvol als

- de inbreng van kinderen en jongeren serieus wordt genomen en zichtbaar is wat er met hun inbreng wordt gedaan.
- kinderen en jongeren goed worden geïnformeerd en onderlinge verwachtingen duidelijk zijn.
- kinderen de middelen en mogelijkheden krijgen om te kunnen participeren. Denk aan meepraten buiten schooltijd, een vergoeding of tegemoetkoming en een participatievorm die past bij de leeftijd.
- alle kinderen en jongeren de kans en mogelijkheid krijgen te participeren op een manier die bij hen past.
- participatie onderdeel is van het gemeentelijkbeleid en structureel plaatsvindt.
- jeugd en jongeren hierbij hun eigen verhalen kunnen vertellen die inzicht geven in de leefwereld van jeugd en jongeren en daarmee leiden tot een gericht sociaal beleid.

Willen wij de kwaliteit verbeteren en de kosten terugbrengen door zorg en ondersteuning dichtbij te organiseren, dan heeft de gemeente hierbij de taak om de huidige versnippering en verkokering weg te nemen, door zorg en ondersteuning in samenhang te organiseren. Vanuit de jeugdparticipatie kan hier een zeer zinvolle bijdrage aan geleverd worden, waarbij inzicht in de kosten een belangrijke voorwaarde is.

Wij adviseren uw gemeente om:

- 4.1 In overleg te treden met partners in het jeugd- en jongerenveld, waaronder scholen, sportorganisaties en het R-Newt.
- 4.2 Een stappenplan op te stellen zodat in 2023 een jeugd-/jongerenraad in Oisterwijk geïnstalleerd kan worden.
- 4.3 Een vorm te kiezen die bij jeugd en jongeren past en zo weinig mogelijk te formaliseren.

Desgewenst is de ASD gaarne bereid deze adviezen mondeling toe te lichten.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Oisterwijk,
Wouter Verschuur, voorzitter
Joost Wagenmakers, secretaris

Samenstellers,
Jo Caris
Jan Schmitz